

پستی و بلندی‌های دریافت وام ازدواج و فرزندآوری

وام تکلیفی که جوانان ما را بلا تکلیف کرده است!

زوج: خیلی‌ها مثل من حتی یک فرد ضامن را هم نمی‌توانند معرفی کنند. خیلی‌ها حتی فردی که دارای پروانه کسب باشد را هم در اطرافشان ندارند و نه خودشان و نه همسرشان هیچ کدام بعد از شش هفت سالی که از ازدواجشان می‌گذرد، هنوز نتوانستند یک فردی که ضمانتشان را بکنند را هم برای وام پیدا کنند

سال‌هاست برای کمک به ازدواج جوانان و حمایت آنها در شرایط اقتصادی کشور، وام ازدواج تصویب شد. کمک هزینه‌ای که قرار بود به سادگی در اختیار جوانان قرار گیرد و مشوق آنها باشد برای ازدواج و تشکیل خانواده. اما آیا واقعاً این وام ازدواج به سادگی در اختیار زوج‌های جوان قرار گرفت؟ گفت‌وگویی داریم با چند جوان تازه ازدواج کرده درباره وام ازدواج‌شان. به نظر من همه شرایط وام ازدواج بستگی به آن شعبه دارد، اینکه چقدر طول بکشد تا وام را پرداخت کنند و چقدر روی تعداد و شرایط ضامن حساس باشند و حتی برخوردشان هم بستگی به شعبه‌ای که اسمتان می‌افتد دارد و اینکه گیر کدام کارمند بیفتید. واقعاً هم شعبه‌ها با هم فرق دارند، بعضی‌ها خیلی بد اخلاق هستند و اذیت می‌کنند ولی در شعبه دیگر، می‌بینید که خیلی راحت و با خوش رفتاری کار اقوام ما انجام شده. وام ازدواج ما در سالی که گرفتیم ده تومان بود که یک ضامن می‌خواستند و برای ضامن هم چون برادر همسر کارمند رسمی بود مشکلی نداشتیم ولی خیلی‌ها هم به خاطر نداشتن کارمند رسمی در اطرافشان بی‌خیال همان ده میلیون شده بودند. البته همان اول از ده تومان، به خاطر کارمزد، مبلغ نه و دویست و اریز می‌شد. ولی پروسه وام مسکن هم خیلی اذیت شده بودیم و هم خیلی طول کشیده بود تا حدی که مالک قبلی ما داشت به فیسخ قرارداد می‌رسید. ولی به نظر من، الان بانرخ تورمی که داریم، هر چقدر بتوانیم وام بگیریم به نفعمان هست، حتی بانرخ سود ۱۸ درصد هم باز به نفع ما می‌شود. الان قسط وام ازدواج ما بعد از چهار سال تمام شد و برای ما کمک‌کننده بود.

بهمین ماه سال گذشته برای وام ازدواج ثبت‌نام کردم که نامم در اواخر اسفند درآمد ولی وقتی به بانک سامان رفتم گفتند که اعتباری ندارند و باید زمان بگذرد و بعد از عید نوروز دوباره ثبت‌نام کنم. بعد از تعطیلات نوروز هم که دوباره در صف انتظار قرار گرفتم و بعد اسمم برای اواخر فروردین درآمده بود که بانک آینده را انتخاب کردم چون فقط سه گزینه انتخابی داشتم؛ آینده، سامان و خاورمیانه. وارد بانک آینده که شدم، متصدی بانک صدایش را بالا برد که چرا بانک ما را انتخاب کردی وقتی حساب نداشتی و بعد گفت اول برو حساب باز کن و شش ماه هم تقریباً طول می‌کشد. تعجب کردم و گفتم مگر نگفتند نهایتاً یک ماهه پرداخت می‌شود؟ گفت این خبرها نیست و

بعد هم مدارک و کپی‌های زیادی را به همراه دو ضامن معتبر خواستند. تمام مدارک به همراه ضامن را آماده کرده بودم و دوباره وارد بانک شدم که برای ضامن دوم ایراد گرفتند که چرا کارمند رسمی دولت نیست و قراردادی و شرکتی است؟ با سختی دوباره، ضامن پیدا کردم ولی باز گفتند که حکم کارگزینی‌اش را هم ببرم. حکم کارگزینی را هم تهیه کردم ولی دوباره گفتند اینکه قراردادش پیمانی است و قبول نیست. گفتم خب همان بار اول می‌گفتید، چرا روز قبل تأیید کرده بودید و حکم کارگزینی‌اش را هم خواستید؟ دوباره دنبال آدم‌هایی که پروانه کسب داشتند گشتم. خیلی خسته شده بودم که به خاطر بی‌دقتی‌های بانک آنقدر معطل شده‌ام. به خاطر رفتار نامناسبی هم که داشتند، با پشتیبانی تماس گرفتم و شکایت کردم، گفتند که ما پیگیری می‌کنیم ولی باید برای شکایت رسمی به دایره بازرسی رزنگ برزید و خب من هم حس کردم دوندگی بیهوده‌ای می‌شود و تلاشم را روی تهیه مدارک ضامن دوم گذاشتم که باز گفتند قراردادش پیمانی است ولی دلشان سوخت و گفتند باید ببینند که در اعتبارسنجی نتیجه می‌دهد یا نه. که باز گفتند قبول نیست. یک فرد بازنشسته دیگر هم پیدا کردم ولی همچنان بعد از دو هفته معطل نتیجه اعتبارسنجی هستم درحالی که به نظرم در عرض یک دقیقه از اینترنت هم می‌شود اعتبارسنجی را به دست آورد. خیلی‌ها مثل من حتی یک فرد ضامن را هم نمی‌توانند معرفی کنند. خیلی‌ها حتی فردی که دارای پروانه کسب باشد را هم در اطرافشان ندارند و نه خودشان و نه همسرشان هیچ کدام بعد از شش هفت سالی که از ازدواجشان می‌گذرد، هنوز نتوانستند یک فردی که ضمانتشان را بکند را هم برای وام پیدا کنند. می‌گویند اوضاع برای متقاضیان وام ازدواج، بهتر از متقاضیان وام فرزندآوری است. من از اردیبهشت که فرزندم به دنیا آمد بود، دو بانک را عوض کردم و نهایتاً اواخر آبان وام به ما تعلق گرفته بود.

تغییری نکند نمی‌توان جوانان را به ازدواج تشویق کرد. سال ۸۵ ازدواج کردیم، یادآوری وام ازدواجمان حس فقیرانه‌ای به من می‌دهد. چون شوهرم کم‌سپن بود، کارهای اداری را هم بلد نبود، آشنایی هم در بانک نداشتیم، شوهرم به خاطر یک ضامن برای وام در بانک دعوا راه انداخته بود، پادم است که چقدر گریه کرده بودم. مگر نرخ رشد جمعیت تا سال گذشته به کمتر از یک درصد نرسیده بود؟ اگر همینطور پیش رود که احتمالاً در چند سال آینده منفی می‌شود، چرا مسئولان همچنان اندر خم وام فرزندآوری هستند؟ برای معضل فرهنگی بالا رفتن سن ازدواج چه برنامه‌ای دارند؟ پیرو مشکلات بالا و مشکلات مشابهی که سر راه وام ازدواج زوجین و وام فرزندآوری در اطرافمان می‌بینیم و می‌شنویم، این دو وام تکلیفی که خیلی از جوانان ما را بلا تکلیف کرده است، به سراغ یکی از کارمندان بانک کشاورزی که بانکی دولتی است، رقتیم:

هیچ وقت سدا ره در خواست کنندگان وام فرزندآوری نبوده‌ایم

بانک مرکزی به تازگی دستورالعمل تسهیلات فرزندآوری به شبکه بانکی ابلاغ کرده که بر مبنای آن قرار است طی فرایندی خاص و با هدف تشویق به فرزندآوری، تسهیلات قرض الحسنه به والدین اختصاص پیدا کند. بر اساس دستورالعمل تازه این بانک برای فرزند نخست مبلغ ۲۰ میلیون تومان با دوره بازپرداخت سه سال، فرزند دوم مبلغ ۶۰ میلیون تومان با دوره بازپرداخت چهار سال، فرزند سوم مبلغ ۹۰ میلیون تومان با دوره بازپرداخت پنج سال، فرزند چهارم مبلغ ۱۲۰ میلیون تومان با دوره بازپرداخت ۶ سال و فرزند پنجم به بعد مبلغ ۱۵۰ میلیون تومان با دوره بازپرداخت هفت سال تسهیلات تعیین شده است. این تسهیلات به پدر اطفالی تعلق می‌گیرد که تاریخ تولد آنان از یکم فروردین ماه ۱۴۰۰ به بعد باشد و در داخل ایران متولد شده باشند و نکته قابل توجه در وام فرزند این است که این تسهیلات به افرادی تعلق می‌گیرد که نرخ باروری شهرستان محل زادگاه پدر یا فرزند بالای ۲.۵ نباشد. این تسهیلات تکلیفی با کارمزد حداکثر چهار درصد به صورت سالانه پرداخت می‌شود و در صورت فوت پدر طفل، اگر کودک تحت حضانت مادر باشد تسهیلات

دیگر را هم پرداخت کنند، برای همین میل بانک‌ها به منابع قرض الحسنه مانند وام ازدواج و فرزندآوری کم‌تر است و چون منابع کم هست، تعداد افرادی که در صف هستند، طولانی شده است. تا وقتی که معرفی از سمت بانک مرکزی صورت بگیرد، این زمان، طولانی‌تر هم می‌شود. یکی از موانع وام ازدواج برای جوان‌ها همین است که زمانی طولانی برای افراد صرف شده است و اینکه شاید چند ماه در صف دریافت وام هستند. اولویت هم فقط براساس زمان ثبت‌نام و تعداد افراد منتظر در آن شعبه است. مبلغ وام ازدواج اینترگران و خانواده‌های شهدا و جانبازان هم دوبرابر نسبت به افراد عادی است و واقعاً هیچ فرد متقاضی نسبت به دیگری برای ما در اولویت نیست. همه افراد طبق نوبتی که از ثبت‌نام دریافت کردند، در صف وام قرار می‌گیرند.

پرداخت قسط‌ها به حالت فرسایشی می‌رود

مشکل بعدی تهیه ضامن است با اینکه دولت بارها بانک‌ها را مکلف کرده است که نیاز به ضامن نیست یا با گرفتن یک ضامن معتبر انجام شود، ولی از آنجایی که زمان قسط این وام‌ها طولانی مدت است بانک‌ها ضامن می‌خواهند. در حال حاضر اقساط ده ساله است و قسطش هم نسبت به درآمد افرادی که تازه ازدواج کرده‌اند، مسلماً زیاد است. افراد پول وام را سریع خرج

می‌کنند و با قسط‌های طولانی مدتش می‌مانند. با اینکه درصد این وام‌ها کم است و سود خاصی گرفته نمی‌شود ولی چون زمان پرداخت اقساط ده ساله است، حالت فرسایشی می‌گیرد و تقریباً در شعبه ما خیلی از افرادی که وام ازدواج دریافت کردند، الان به مرحله مطالبات رسیده‌اند و پرداخت قسط‌های شان عقب افتاده است و مسلماً خلاف ادعای دولت که می‌گوید شما ضامن به تعداد نگیرید، وصول برای بانک‌ها سخت شده است. مسلماً قسط وام‌ها که داده می‌شود، این منابع هم برای افراد دیگر آماده پرداخت خواهد بود. این تنها یکی از مشکلات است که پرداخت نشدن اقساط برای بانک‌ها به وجود می‌آورد. اما برای افراد، واقعاً پرداخت قسط‌ها سخت است و پیدا کردن ضامن، سخت‌تر. بانک برای تضمین مبلغی که وام می‌دهد، مجبور است خلاف ادعای دولت، ضامن قوی و معتبر و با حداقل دو یا سه ضامن بگیرد که خب خیلی از افراد چنین ضامنی را ندارند و نمی‌توانند پیدا کنند. ما در سال گذشته به تمامی افرادی که از طرف بانک مرکزی برای دریافت وام معرفی شده بودند، پرداخت وام داشتیم و سعی کردیم موضوع ضامن را سهل بگیریم، حتی شده بود ما در بانک کشاورزی، دفترچه‌های باغداری و کشاورزی را که افراد می‌آوردند هم به عنوان ضامن می‌پذیرفتیم و سخت نگرفته بودیم. اصلاً به گردش بالای سپرده در ازای گرفتن وام نیازی نیست.

برای شکایت از بانک یا متصدی متخلف چکار کنیم؟

در سابقه ۱۰ ساله من اینطور بوده است که یکی از وظایف

وام ازدواج

وام فرزندآوری

